
Márton Tímea

Csillagbirodalom

(I.)

(Részlet)

Szereplők:

- Csillagifjú, egy báró fia
- Testvér, a Csillagifjú bátyja
- Anya, a báró felesége, Csillagifjúnak és Testvérének édesanyja
- Menyasszony, a Csillagifjú jegyese
- Herceg, Hesperus hercege
- Hercegnő, a Herceg felesége
- Király, Hesperus törvényes uralkodója
- Fattyú, a Király házasságon kívül született gyermeke
- Róka, különös színész és udvari bolond Hesperusban, a Herceg barátja, ismertetőjele: vörös haj
- Gróf, Róka apja
- Mesélő, a történeten kívül álló személy, aki ledönti a negyedik falat
- Szolgálólány, a Báró és a Herceg háztartásában, a Lovász szeretője, Róka nővére
- Lovász, a Báró és a Herceg háztartásában, a Szolgálólány szeretője
- Kocsmáros, a Testvér kedvenc szórakozóhelyének tulajdonosa
- Leány, egy ékszerész lánya
- Boszorkány, Hesperus vajákos asszonya
- Halál
- Emberek a kocsmában

I. EMBERI VILÁG

(I.)

1. jelenet

Mesélő: (kilép a színpad közepére, körbekémlél)

Bizonyára mindannyian töprengtetek már azon, milyen titkokat rejthet az ég sötétje, az ég gomolygó végtelenje. Sok ötlet dereng fel erről az enigmáról, de engedjétek meg, hogy eloszlassam a tudatlanság ködét szemetek elől. Elmesélek egy történetet. Egy olyan történetet, ami után a rejtélyek felgöngyölítése máris kevésbé lesz embert próbáló feladat...

Hallottatok már róla, hogy az ég mesés birodalma mily csodás? De nem szemfényvesztés ám e ragyogás, hanem valódi városok tündöklése az ég térképén!

Látod azt a fényt ott?

(Felmutat egy fénylő pontra az eget formáló sötét függönyön.)

Szemrevaló, nemde? A Birodalom legékesebb kincse, az Esthajnalcsillag! Az Egyesült Birodalom székhelye, azért is ilyen virító és látványos. Egy főváros! De nem volt mindig béke az égen... Miket beszélek, máig sincs, hisz akkora a világ a mérhetetlen távolságon túl, hogy élőlényei között mindig akad békére nem lelő! Most azonban egy hatalmas háború hőseiről fogok mesélni... Az égi viszály egyik legjelentősebb alakja pedig maga Esthajnalcsillag egykori hercege, akinek kezei közül majd' kifolyt a hatalom, mintha csak homokot markolt volna, amikor atyja elméjére a Halál az örök béke csókját kívánta hinteni. Az érdekes mégis az, ahogy a hatalmat végül megszilárdította... Vágjunk is bele!

(A mesélés helyett mégis elsétál, helyet adva a következő jelenetnek, a történet valódi kezdetének, az Esthajnalcsillag fénye kialszik.)

2. jelenet

(A Csillagifjú, aki még semmit sem sejt önmaga kilétéről, a tetőn fekszik, a csillagok fénye által pettyezett eget kémleli.)

Csillagifjú: Néha magával ragad a csillagos ég fényjátéka. Fekete selyembe rejtett ékkövek, a sötétségből előbukkanó ötletek, tündöklő elmék, egész birodalmak... S mindez távoli gázgömbök kiháló fénye csupán. Vajon élnek még, vagy csak kihűlt holttestük kései tündöklését szemlélhetjük?

Testvér: (zabolátlan léptek nyomán toppan be) Már megint álomvilágod járod?

Csillagifjú: Hullócsillag vagy űrhajó, amit látok?

Testvér: Vagy csengettyús szánon télapó, szarvas helyett szivárványt okádó pegazusok által hasítva az égen!

Csillagifjú: Bár részese volnék...

Testvér: (a közönség felé fordul) Sosem érthetsz meg egy álmodozót... Nem evilági. (Közben fejénél köröz egy ujjával, rosszalló arckifejezés kíséretében.) Zakkant!

Csillagifjú: Attól, hogy figyelmen kívül hagyom a szavaidat, még hallom, mikit fecsegsz! (emeli fel hangját)

Testvér: (nevetve felpillant öccsére) Pedig azt hittem, az álmodozás hangszigetelő fátyla megfoszt a hallásodtól!

Csillagifjú: Néha jó úgy tenni, mintha siketek volnánk. Megnézhetjük, meddig merészkednek szidalmazásunkkal az emberek.



Testvér: Ez az állandó filozofálás! Inkább gyere le! Egy kis szabadságra van szükséged, mielőtt megérkezik a menyasszonyod.

Csillagifjú: Szabadságra?

Testvér: Főleg a gondolataidtól, mielőtt beléjük fulladsz!

Csillagifjú: Ugyan, te mélyebbre süllyedtél... Csak a kacér gondolatokban!

Testvér: Ne legyél pimasz a bátyáddal! (fenyegetése játékos)

Csillagifjú: (halk kuncogás kíséretében leugrik testvére mellé) Fájdalmas az igazság, nemde?

Testvér: (átkarolja a fiút, barackot adva a fejére összeborzolja haját) Pont ezért sérti a büszkeséged, hogy én vagyok a rangidős, nemde?

(elsétálnak)

3. jelenet

Testvér: (berángatja öccsét egy takaros kis kocsmába, ahol néhány szék és egy hosszú pult található)

Csillagifjú: Miért is jöttünk ide?

Testvér: Miért? Miért? Azt hittem, van eszed, de még sosem bizonyítottad! Hát szórakozni! Az asszony úgyse fogja hagyni, és akkor majd megköszönöd!

Csillagifjú: (szétnéz, ritmusos zene hallatszik, amire jól lehet táncolni, vállat vonva a pulthoz lép)

Testvér: Két korsóval a legjobb söréből, kocsmáros!

Kocsmáros: Tudod, hogy csak egyféle van, és ha volna több is, a legolcsóbbat vennéd.

Testvér: Így akkor is jobban hangzik.

Kocsmáros: (megcsóválja fejét, a fiúk elé löki az italukat)

Testvér: (hatalmasat kortyol a korsóból)

Csillagifjú: (sosem vonzotta igazán az alkohol, de nem hoz szégyent nemére)

Testvér: (lecsapja a korsót a pultra) Nézd azt a leányt! Vajon rád vagy rám vágyik? Valószínűleg rám, de tudod mit? Nem csapom le a kezetről!

Csillagifjú: Nem túl kicsattanó az önbizalmad?

Testvér: Csak egészséges.

Csillagifjú: Mértéktelen, mint az alkoholfogyasztásod. (komisz mosoly)

Testvér: Nem tudom, miről beszélsz! (a második üres korsót teszi már le) Ahelyett, hogy engem szapultsz, inkább kérd fel egy táncra!

Csillagifjú: Nem tartom jó ötletnek...

Testvér: Ne akadékoskodj!

Csillagifjú: (lemondóan sóhajt egyet, elindul a lány felé)

Leány: (egész izgatottan ülve várja a fiút, összeség egy barátnőjével)

Csillagifjú: Elnézést, hölgyem, szabad volna felkérnem egy táncra?

Leány: (levakarhatatlan a mosolya) Természetesen, uram! (felpattan)

(hegedű csendül fel, több pár is táncolni kezd, akik ülnek, azok pedig dobolnak a lábukkal. Jó mulatság kerekedne a kocsmázásból, ha a Csillagifjú nem taposna folyton partnere lábára)

Leány: (elnézően mosolyog, de látszólag bánja, hogy nem utasította el a táncot)

(Egy férfiú, aki ezidáig a sarokban ült, ekkor feláll. Összecsapja a kezeit, mire a zene elhallgat, hirtelen mindenki mozdulatlaná válik.)

Herceg: Elnézést, uram. Válthatnánk néhány szót odakint? (a meglepetten pislogó Csillagifjúhoz lép)

Csillagifjú: Elnézést, ha bajt okoztam... Csupán egy tánc volt... (hebeg riadtan)

Herceg: (vet rá egy utolsó, komoly pillantást, majd elindul kifelé)

Csillagifjú: (nyel egy aprót, további szócséplés nélkül követi)

Testvér: (odaugrik öccse helyére, elkapja a Leány derekát, és ezzel folytatódik a zene, ami fokozatosan halkul, közben a szórakozó népség kitáncol a színről)



4. jelenet

(A Herceg és a Csillagifjú kiérnek a kocsmá mögé, ahol kis lugas vezet a kocsmárosné gazdag színekben pompázó kertjébe.)

Csillagifjú: Mit akar tőlem, uram?

Herceg: (komolyan pillant végig a vele tartó fiún, majd felnevetve leül) Ej, nem kell úgy megijedni. Csak meg akartam óvni a további kínos ballépésektől!

Csillagifjú: (zavartan félrepillant)

Herceg: Csakugyan nem tud táncolni, vagy csak meg akart szabadulni a hölgytől?

Csillagifjú: Sajnos az előbbi.

Herceg: Hát az meg hogy lehet? Hisz a társa, akivel jött, roppant mód tehetséges!

Csillagifjú: No igen, ez az ő erőssége: amit az ember társaságban kell megtegyen — csevegés, tánc —, abban mindig jobb volt.

Herceg: Úgy hallottam pedig, hogy hamarosan esküvője lesz.

Csillagifjú: Hogy jutott ez a hír el Önhöz?

Herceg: Itt a falnak is füle van! (veti oda játékosan, kis csend után folytatja) Nos, a fivére nem csupán táncos lábú, a nyelve is jár, mint a kereplő. Nem volt nehéz meghallani szavait.

Csillagifjú: Igaz is... Szabadna megkérdeznem, hogy ki is Ön?

Herceg: Ugyan, nem a nevem fontos valójában, hanem az, aki igazából vagyok. Egy szó édeskevése arra, hogy bárkit is meghatározzon, olykor mégis túl sok előzetes tapasztalattal telítődik, amiben elveszik a személy valódi kiléte, nem gondolja? De hogy udvariatlannak ne tűnjek. (megemeli kissé kalapját) Stella Imperiumból való volnék, Hesperus hercege.

Csillagifjú: (elképed, még sosem látott ily nemesi vérrel rendelkező embert, aki mégis ilyen könnyedén leereszkedett volna az egyszerű pórnép szórakozásainak színhelyére)

Herceg: (néhány pillanat erejéig mozdulatlan)

Csillagifjú: (eltöpreng) Különös ez a tájnév, ez a rang. Ismeretlen, mégis ismerősként cseng. Nem tudom, honnan, mégis mintha tudnám, mit is jelöl!

Herceg: (félbeszakítja a Csillagifjú belső gondolatmenetét) Mit szólna, ha megtanítanám táncolni?

Csillagifjú: Nem szívesen volnék a terhére!

Herceg: Ugyan, hát megmentettem volna a pletykáktól és az asszonyajkak szitkától, ha teherként tekintek utána Önre?

Csillagifjú: Kérem, tegezzen, hisz mégiscsak méretes a rangbeli különbség.

Herceg: Nemesebb vagy, mint azt hinnéd!

Csillagifjú: Tessék...?

Herceg: (Hirtelen kapja el a fiút, annak kezét derekára helyezi, míg ő maga vállánál karolja át, a női szerepet vállalva igyekszik vezetni első néhány lépését.) Csak szabadon, érezze csupán át a dallamot, és a testem rezdüléseit. (felcsendül a Danse Macabre dallama, és ők egyre szédítőbben keringenek, a Csillagifjú nem bír elszakadni táncpartnerre határozott tekintetétől, és egy idő után csupán átadja magát a zene bódító csábításának)

Mesélő: (a levegővel táncolva lépked előre, miközben a Herceg és az ifjú lassan távolodnak, végül hirtelen megtorpan hangosat dobbantva, a közönségre pillant) Néha amellet érezzük magunkat jól, aki tiltott gyümölcs, és amellet nem szárnyalhatunk igazán, aki megérdemli, hogy boldoggá tegyük. Mégsem mondhatunk ellent a szívnek, hisz az balga, szegény embert a végzetébe hajtja... Elég erős vagy, hogy szabad lehess? Ó elég erős ahhoz, hogy szabad lehessen? Lesz-e elég vakmerő az ifjú, hogy ezentúl ne némán csodálja a Herceget? Megbánja döntését? És Te megbánod valaha a lépéseidet?
(végigtekint a nézőkön, majd kísétál)

5. jelenet

(Helyszín: takaros szalon, ahol vélhetőleg vendégeket szoktak fogadni, azonban jelenleg üres, hogy az épület minden zugához hasonlóan, itt is rendet tessenek a cselédek, kellemes, nem túl erőteljes az ablakon át bekacsintó fény.)

Szolgálólány: (besétál, hevesen sepreget) Nem hiszem el, hogy az úrfi megnősül!

Lovász: (követi a lányt) A szülei közbenjárása nélkül szerintem hozzá se szólt volna az a lány.

Szolgálólány: Csak nem féltékeny vagy?

Lovász: Dehogy!

Szolgálólány: Mindjárt elsárgulsz az irigységtől! (nevet)

Lovász: Csak nekik... (keresi a szavakat) minden olyan könnyű! Egy kis vagyon, és máris minden le van zsírozva: iskoláztatás, befolyás, még a házasság is! (felcsattan) Nekünk pedig mi jut? Hozzájárulunk, hogy fenntartsák ezt a látszatot. Kisepregetjük a szócsatáik helyszínét, lecsutakoljuk a lovukat, hogy a jelenésükön vagy egy vadászaton a daliásságukban ne kaphassanak hibát. Mindezt épp annyiért, hogy éhen ne vesszünk! Pedig nélkülünk semminek tűnének! Csak egy átlagembernek a sok közül! De ott a pénz, a nemesi vér, az majd elintézz helyettük mindent.

Szolgálólány: Azért te sem panaszkodhatsz! (rákacsint, a válla fölött kihívóan hátrapillantva)

Lovász: (megpördíti, maga felé fordítja) Nem volna panaszkodni valóm, ha a seprű nyele helyett valami más volna a kezemben! (nyakára csókol)

Szolgálólány: (zavartan nevet) Ejnye, no, uralkodj magadon! Elő kell készíteni a terepet az érkező hölgynek! (rácsap finoman a vállára)

Lovász: (elengedi) Jössz te még a pajtába tejért!

(A Lovász elvesz egy csutakoló kezét, távozik arra, amerről jött, míg a Szolgálólány tovább takarít, a színpad másik végén sétál ki.)

6. jelenet

Csillagifjú: (értetlenül szemlélődik a folyosón) Mi ez a sürgés-forgás?

Testvér: Takarításnak hívják. A jövőbeli jegyesed jön látogatóba, ha elfelejtetted volna... Jó benyomást kell tennünk!

Csillagifjú: Jó benyomást tennünk? (állát simogatja) Tehát hazudunk?

Testvér: Egy kis rendrakás nem hazugság! Ha a valóságot kicsi kicicomázod, nem változik meg az igazságértéke!

Csillagifjú: A kérdés az, hogy mit is jelent ez az általad említett kicicomázás? Csak szebben mondd ki az igazságot, megválogatva a szavaidat, vagy inkább kibővíted olyasmikkel... amik talán nem igazak?

Testvér: Mindig mindent túlgondolsz! Nem értem, hogy nem fáj folyton a fejed. Az enyém majd széthasad, pedig felét sem mondd ki annak a káosznak, amit a kobakodban őrizgetsz!

Csillagifjú: Szerintem neked a másnaposságtól fáj a fejed, nem tőlem! (oldalba könyököli mosolyogva)

Testvér: (fejet csóvál) Készülj! (vállon veregeti, kísétál)

Csillagifjú: (figyeli távozását jókedélyűen, majd sóhajt egyet, elkomolyodva fordul vissza a nézőkhöz) Néha... egyszerűen úgy érzem, hogy senki sem ért meg. Körbevesz halomnyi ember, zajlik az élet, minden mozgásban van, én pedig nem tudok mást tenni, csak állni, és nézni... Magányosan. Csak nevetünk a félreértéseken, tréfát üzünk abból, amit nem értünk meg egymásban, így nem kell komolyan vennünk a problémát. Közelebb kerülhetünk egymáshoz? Lesz valaki, aki igazán látni és érteni fogja azt, aki valójában vagyok? Én megérthetem valaha magamat? Miért csinálom folyton ezt? Miért akarok mindent elemezni? Miért érzem azt, hogy a világ és az élet egy rejtély, egy rejtvény, amit meg kell oldanom, holott mindenki más oly könnyedén létezik... Él! Ismerkednek, mulatoznak, végzik a dolgukat. Mit tehetnék én? Miért érzek ekkora űrt a szívemben? (mellkasához emeli kezét) Miért... teszek fel egyáltalán ennyi kérdést? Csak ebben volnék jó? (lehajtja fejét) Nem... Nem... (felpillant ismét elszántan) Meg kell találnom... Kell, hogy legyen ennek értelme! Megkeresem! Valaki majd meg fog érteni! Megismerem! Nem fogok csak ülni és hagyni, hogy más élje helyettem az életemet! (határozottan, eltökélten sétál ki)

(Folytatjuk)

Ráduly János

Haikuk

Frizurád

Borzos a határ,
Akár a nyári fényben
Füredő frizurád.

Forrása

Az agysorvadás
Természetes forrása:
A jövőtlenség.

Pillangók

Gondolataink
Folyton körülkikáznak:
Boldog pillangók.

Lényege

Létem lényege:
A Bartók felmutatta
Disszonanciák.

Toborzót

A gondjaim, ha
Kisimulnak, toborzót
Jár majd a szívem.